

ROTTERDAMSCH COURANT.

De Aboonementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden
naar post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle
Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Eekale Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels... f 1.—
Iedere regel meer. 0.90
Andere Advertentie per regel 0.90
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents
voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

KENNISGEVING.

BURGMEESTER EN WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten:

1. door den Raad der gemeente, naar aanleiding van de artikelen 54 en 166 der gemeentewet, zijn benoemd:
1. tot Voorzitter en leden der vaste commissie, belast met het ontwerpen van en het herzien der bestaande plaatselijke verordeningen, betreffende de huijshouding der gemeente; de Heeren Mr. J. A. M. Bichon van IJsselmonde, voorzitter; H. T. Löhms, H. W. A. van Oordt, J. C. Offers en Mr. W. S. van Reesema, leden.

2. tot leden der vaste commissie, belast met het ontwerpen van en het herzien der bestaande plaatselijke verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd: de Heeren Mr. A. Schadee, Mr. J. van Stolk, C.Zn., J. J. Reuchlin, A. Ruëb en L. Pincoffe; zijnde van deze commissie, volgens art. 166 der bovengemelde wet, de Burgemeester Voorzitter.

3. tot leden der vaste commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het beheeren der inkomsten en uitgaven van de gemeente: de Heeren Mr. J. G. de Bruyn, J. van der Hoop, Jac. Zn., J. H. C. van der Kuntz, L. Ledeboer; zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer commissie benoemd de Heer Wethouder D. Blankenhuyzen.

4. tot leden der vaste commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het zoeken op het beheer en onderhoud van en de zorg voor alle plaatselijke werken en eigendommen der gemeente; de Heeren J. Roest van Lemburg, F. W. C. Blom, B. Birkma, C. E. Viruly en A. T. van Casteel; zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer commissie benoemd de Heer Wethouder J. van Vollenhoven.

5. tot leden der vaste commissie, om Burgemeester en Wethouders bij te staan in het toezicht op het bewaren en in orde houden van het archief der gemeente: de Heeren G. Obreen, Mr. W. S. van Reesema en F. van Vollenhoven; zijnde door Burgemeester en Wethouders tot Voorzitter dezer commissie benoemd de Heer Wethouder Mr. N. J. A. C. A. Hoffmann.

Rotterdam den 17 September 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, de Burgemeester,
J. L. NIERSTRASZ. J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

ENGLAND.

LONDEN 17 September.

(Particuliere Correspondentie.)

Een brief in de Morning Chronicle, getiteld "Oostenrijk en Italië", verspreid heden het publiek met weinig met eene mededeeling, voor welker authenticiteit de schrijver instaat. Oostenrijk, zegt het blad, zal zich aan eene herhaling der verassing van 1859 wagen. Een ultimatum zal naar Turijn worden gezonden om de ontzuiming der Pauselijke Staten door de Piemonthische troepen te eischen. Indien die eisch binnen drie dagen niet wordt voldaan, dan zal het Oostenrijksche leger de grenzen overtrekken. Omstandigheden, vervolgt de schrijver, mogen het besluit enigzins wijzigen en de uitvoering er van vertragen, maar zeker is het dat het bevoligd genomen is en dat de Oostenrijksche troepen, aan de Po geconcentreerd, gereed zijn een inval in Piemont te doen.

De schrijver schetst nu in hevige bewoordingen het Oostenrijksche despotismus en wijst het vrijzinnige Europa op het gevaar waarmede het bedreigd wordt. Voor het welzijn van Europa, voor de rust en den vrede van Oostenrijk zelf raadt hij aan, Venetië tegen een billijken prijs af te staan.

Hij eindigt aldus: "Te midden van zulke verschrikkelijke gevaren als Europa door eene botsing tusschen Oostenrijk en Italië bedreigen, op een oogenblik dat dit gevaar zou moeten vermeden worden, is het de pligt van iedere Regering bij die van Weenen aan te dringen op het nemen van de noodige maatregelen om den vrede van Europa te verzekeren. Laat Engeland en Pruisen Frans Jozef raden zijn verderfelijk Venetië af te staan tegen billijke voorwaarden, die hij nu gemakkelijk kan verkrijgen. Dan voorwaar kon men de moeilijkheden van den Italiaanschen oorlog vermijden. Laat ons echter verzekerd zijn dat er geen tijd te verliezen is; over weken, dagen, ja uren zou men de geledeuren van het Italiaansche patriotismus in een doodelijken strijd tegen het Oostenrijksche despotismus aan de Po gewikkeld zien."

La hoevre die brieverschrijver geloof verdient, is moeijelijk te bepalen. De denkbeelden die men evenwel op het oogenblik alhier omtrent Oostenrijksche staatkunde heeft, komen met de mededeeling niet geheel overeen. Onze Regering althans geloof niet dat Oostenrijk een dandigen stouren stap zal wagen, maar wel dat het met gretigheid de gelegenheid zou aangrijpen om zich wegens den nederlaag van 1859 te wreken. Wanneer Oostenrijk evenwel handelen mogt, zoo als de schrijver in de Morning Chronicle voorstelt, dan is het volstrekt niet onmogelijk dat Italië door Engeland werd ondersteund. De bezetting der Marken door Victor Emmanuel draagt de goedkeuring onzer Regering weg en zij zou dus niet gaarne gedogen dat Italië, door den onvermijdelijken en voorzigtigen stap van het Kabinet van Piemont, op nieuw onder het despotismus van Oostenrijk verviel. Ons Gouvernement wenscht dat Garibaldi zich niet met Rome inlate en dus Frankrijk geen reden geve om zich tegen zijne operaties te verzetten. Indien evenwel de Italiaansche kwestie mogt worden verreesd door een nieuwen afstand van eene of andere provincie aan Napoleon, zoo als door velen wordt beweerd, dan meen ik u stillig te kunnen verzekeren dat dit onze Regering meer dan iets anders zou kunnen bewegen de wapenen op te vatten. Reeds meermalen heb ik u opmerksaam gemaakt dat de aanhechting van Savoje en Nizza Napoleon als algemeene wankruisen zoowel van ons Volk als van het Gouvernement heeft berokkend. De oplossing der

Italiaansche kwestie door eene aanwinst van grondgebied voor Frankrijk zou ongetwijfeld niet even stilzwindend worden toegelaten.

Zaterdag morgen verlieten H. M. en de Prins Gemaal vergezeld door hunne vijf kinderen, benevens sir Charles Wood, secretaris van Staat en een talrijk gevolg, Balmoral. De Koninklijke stoep kwam reeds ten 6 ure 45 minuten te Edinburg aan. Bij Hr. M. aankomst te Holyrood stond eene eerewachter benevens het muziekkorps gereed, om H. M. naar het paleis te vergezellen. Het geheele park, eene mijl in langte, was door dragonders, Koninklijke artillerie en vrijwilters-korpsen afgezet. Er was eene talrijke volkmenigte op de been en H. M. werd, ofschoon bijna onzichtbaar door de avondschemering, met luide toelichtingen begroet. Van het kasteel werden salutschoten gelost.

Eenige der leden van het Kabinet zijn nu afwezig; daaronder bevinden zich lord Granville en sir George Grey, die hunne reis op het Vasteland voortzetten. Lord John Russell is van Aberdeen teruggekeerd en zal, zoo als ik u bereids heb medegedeeld, de Koningin bij haar vertrek den 22 aanstaande vergezellen. Lord Palmerston, de Hertog van Argyll, de heer Milner Gibson, sir George Lewis, de heer Gladstone en de overige Ministers bevinden zich op hunne buitenvoerlijpen.

De groothertog Michael en de Groothertogin, vergezeld door Prins Gortschakoff, zijn zaterdag te Dover aangekomen en van daar, vergezeld door den Russischen gezant baron Brunow, naar Torquay vertrokken.

Het jaarlijks door de Hincfordsche landbouwkundige en conservatieve vereeniging te geven feest zal vrijdag 19 oktober te Castle Hedingham plaats hebben. Al de conservatieve leden van Essex, alsmede al de leden van het Lagerhuis, zijn uitgenoodigd en velen hebben reeds beloofd aan het feest deel te nemen.

Gisteren morgen brak in de Koninklijke Savoykerk, Savoystreet, een hevige brand uit. Het dak van het zuidelijk gedeelte, het orgel (door George IV geschenkt) en vele banken werden door de vlammen vernield. Met uitzondering van de Westminster-abdij is die kerk de oudste der alhier bestaande.

Eindelijk zijn de vrijwilligers voor Garibaldi vertrokken. Het vertrek van de "Siciliaansche plezierreizigers" werd voor het publiek en zelfs voor de vrijwilligers zoo stil mogelijk gehouden. Woensdag jl. werd aan de vrijwilligers de volgende brief medegedeeld:

Garibaldi's pleziertoertog naar Sicilië en Napels.
"8. Salisbury street, Strand, sept. 17, 1860.
"Mijnheer! — De noodige schikkingen voor het vertrek der plezierreizigers afgelopen zijnde, verzoeke ik u dadelijk persoonlijk aan dit kantoor £ 1 5 sh. te betalen ter bestrijding der kosten van de volgende artikelen, namelijk: een knapzak, wollen deken, veldflesch, watervatje, stok, borstel, mes, vork en lepel, hetgeen door iederem reiziger moet worden bekostigd en waanyoor aan boord eene quantiteit benevens gemelde artikelen zullen worden afgegeven. Bij de betaling der bovengemelde som zal aan iederem reiziger tijd en plaats van vertrek worden bekend gemaakt.

Uw toegenegen
EDWARD STYLES, majoor."

Gisteren ten half drie ure bevonden zich de vrijwilligers op de bestemde plaats in Fenchurchstreet. Met bewonderenswaardig geduld en in goede luim wachtten zij tot zes ure en bragten den tijd door met allerlei vrolijke zangen en kwinklagen. Eene ontelbare menigte was op de been en vele vrijwilligers werden door hunne vaders zoover mogelijk vergezeld; overal hoorde men "vaarwel oude jongen" roepen, en weinige minuten later waren zij op weg naar Tilbury waar een schip hun wachte om hen naar Sicilië over te voeren.

De zestiende wekelijkse ontvangst voor het Garibaldifonds te Glasgow werd woensdag jl. verzonden. Zij bedroeg £ 250, zoodat het totaal, aldaar reeds verkregen, £ 2,400 belooft.

Donderdag jl. heerschte te Dublin een vreeselijke storm, die zich ook over het geheele Koninkrijk deed gevoelen en veel schade aan den oogst toebrengt.

— De Times ontraadt Garibaldi alle plannen om de Franschen te Rome aan te tasten. Indien, zegt dat blad, Lamoricier's door de Piemonthische verslagen wordt, dan zal alles afhangen van de handelingen van Garibaldi, die weldra noordwaarts op zal rukken, om zich met de Piemonthische strijkrachten in het noorden te vereenigen. Mogt hij dan ongelukkig de Franschen willen aanvallen, dan waren de goede uitkomsten van den Italiaanschen veldtoeg in groot gevaar gebragt. Sardinië en de omwenteling zouden gescheiden wezen, en zoo Garibaldi ongelukkigwijze een eerste voordeel op de Franschen behaalde, wat ware dit anders dan de eer des Keizers te noodzaken om al de strijkrachten des Keizerrijks, zoo veel noodig, ter zijner verplettering aan te wenden? Garibaldi is geen dwaas. Hij moet kunnen berekenen hoe het zeker is dat Rome, zoo lang het in Italië alleen en verlaten overblijft, aan de handen des Pausen omtrent en in het Koninkrijk dat het omtrent opgenomen worden moet. Hij, die Rome eens verdedigde, moet ook weten dat hij en zijne strijdgeneuten in Frankrijks handen vallen zouden. Gewis kan hij niet in gevaar stellen wat hij en de zijne gewonnen hebben. De vrienden van Italië hebben zich verontst over zijne woorden, dat hij de aanhechting van den top van het Quirinaal af zal konfiden. Wellicht doet hij dit, maar het oogenblik is nog niet daar. Meer geloof, zegt de Times, hebben wij aan zijne vroegere vertrouwelijke verklaring, dat, wanneer zijn roods mantel, — die reeds historisch geworden is, — verdacht kon worden van het ont-

dekken zijner oogmerken, hij dien terstond afwerpen en verbranden zou. De Keizer der Franschen heeft dadelijk gezegd dat hij zoowel in Italië als om de Godsdiens als om de vrijheid te verdedigen; daar hij nu door de godsdiens den Paus bedoelt, zal Garibaldi inzien, dat het tijd is om op nieuw te rusten, ten einde hetgene nu gewonnen is te bevestigen.

— Het reeds kortelijk vermeld artikel van den Morning Post tegen den Times vangt aan met den slechten indruk te herinneren, door den afstand van Savoje en Nizza in Engeland gemaakt, en keurt het derhalve af dat de Times onlangs zeide: "de afstand van eenig ander gewest of Hertogdom zou op nieuw alles in Italië kunnen schikken." Zoodanige taal zeld de Post gevaarlijk voor Englands eer, en bezweert hem tot wie zij gerigt is niet volgens zoodanige denkbeelden te handelen. Het blad geloof niet aan het bestaan eener coalitie tegen Frankrijk; maar het geschikte middel om de vroeger coalitie tegen de eerste Franche Republiek en den eersten Napoleon te hernieuwen zou gewis zijn Europa het vooruitzicht te openen op een tal van staatkundige moeijelijkheden, die men door achterenvolgende afstanden van grondgebied uit den weg zou willen ruimen. De grootste gevaren die Italië thans dreigen ontstaan uit dien afstand, welke een zoo groot onderling wantrouwen tusschen de mannen die thans in Italië aan het hoofd der zaken staan heeft doen geboren worden. Daarom raadt de Post de drukpers aan alles te vermijden wat die gevaren en moeijelijkheden van een zoo ingewikkeld vraagstuk zou kunnen vermeerderen, want, hoe groot die moeijelijkheden nu reeds zijn, zij zouden eene kolossale grooite verkrijgen, als er ernstig voorgesteld wierd die door den afstand van nieuwe provincien en nieuwe Hertogdommen uit den weg te ruimen.

— Laatsteleden vrijdag stierf te Boulogne, in den ouderdom van 80 jaren, de Engelsche generaal-majoor sir M. Creagh. Hij woonde de inname van de Kaap de Goede Hoop bij, nam in 1810 deel aan de expeditie tegen Madras, maakte later den Martenoorlog mede en was bij den aanval op de batterijen van St. Denis op het eiland Bourbon werkzaam, waar een kanonkogel, die daarna zes der zijnen doodde, hem een stuk van den linkerschouder afrukte.

FRANKRIJK.

PARIS 17 September.

(Particuliere Correspondentie.)

De Moniteur die het diepste stilzwinden bewaart omtrent de zaken van Napels en den marsch der Sardinische troepen in de Pauselijke Staten, neemt uit het Dagblad van Rome de navolgende passages over: "Eenige bladen verhalen een bericht, medegedeeld door de revolutionnaren, die hunne eigene bedoelingen aan de verdedigers der orde toeschrijven. De generaal de Lamoricier, zeggen zij, vergunt twaalf uren plunderen in de stad, welke het eerst in opstand zal durven komen."

"Wie opstand durft maken zal gestraft en de opstand onderdrukt worden, zoo luidt het bevel van den generaal; maar het woord en het denkbeeld van plunderen bestaat alleen in het woordenboek van hen die in dezen tijd Italië willen herscheppen. Onder de duizend lasteringen, die tegen Rome en zijne Regering worden gedrukt, bepalen wij ons tot het logenstraffen van deze, tevens verklandende dat de geest van woede tegen Rome gestegen is tot een onbeschrijflijk graad van geweld bij hen, die de verdelging van elk gevoel van godsdiens, braafheid en regtvaardigheid in Italië op het oog hebben (Dagblad van Rome van 11 september)."

"Op den 8 dezer, den dag gewijd aan de glorierijke geboorte der H. Maagd, heeft de H. Vader zich naar de kerk van Santa Maria del Popolo begeven, waar eene Pauselijke kapel heeft plaats gehad. De kardinaal di Pietro verrigte de dienst. Na de mis, is de H. Vader naar het Vatikaan teruggekeerd. De Fransche troepen die op het groote plein del Popolo stonden geschaard, hebben de plegtigheid dezer dienst verhoogd (idem)."

Deze overname is eene beleefdheid jegens het Hof van Rome; ik twifel of de H. Stoel wel zeer dankbaar zal zijn. Heden morgen liep het gerucht dat de Paus Rome zou verlaten en zich naar Ancona begeven hebben bij den generaal de Lamoricier. De Paus is echter te goed verdedigd en bewaakt te Rome, dan dat hij aldus naar eigen welgevallen zou kunnen heengaan.

De brieven uit Turijn in den Constitutionnel spreken nog steeds van de onvermijdelijkheid van een oorlog met Oostenrijk. Die brieven beginnen om deze reden zeer de aandacht te trekken. Intusschen wacht men op de rondgaande nota van den graaf von Rechberg en men verzeert bij voorraad dat deze nota vervat is in den zin van het antwoord, door den baron von Bach aan den kardinaal Antonelli gegeven. Deze zou den Oostenrijkschen gezant hebben gevraagd of de H. Stoel mogt hopen op den bijstand van Oostenrijk tegen Piemont. De heer von Bach antwoordde dat Oostenrijk in het vorige jaar door al zijne bondgenooten, ook onder de Italiaansche Vorsten, was alleen gelaten en dat het thans alleen dan zou handelen, wanneer zijne eigene bezittingen werden aangehand. De graaf von Rechberg zou in zijne nota eene dergelijke verklaring afleggen.

Oostenrijk, dat in het vorige jaar, bij het begin van den oorlog, den uitlag van den veldtoeg in gevaar heeft gebragt door het gert aan te vallen, wil deze keer het voordeel behouden van op eigen terrein te worden aangerand. Het zal daarom alles laten begaan in Italië, Rome laten nemen, Victor Emmanuel en Garibaldi zich laten vereenigen en hen tot aan de Mincio laten voortrukken en dan... rekent het op

eene schitterende wraak.

Het Journal des Débats brengt heden het Garibaldi'sche en liberale gedeelte van zijne redactie in het vuur. De heer John Lemoins schrijft een nieuw artikel over Italië, waarin hij zegt dat Italië aan de Italianen toebehoort. "Sinds den dag, schrijft hij, dat een oorlog dien wij in zijn beginsel hebben goedgekeurd en dien wij blijven goedkeuren in zijne gevolgen, de Italianen heeft bevrijd van vreemden dwang en hun het gebruik van hun vrjhen wil heeft teruggegeven, hebben wij nimmer overgehouden te verlangen dat men hun hunne zaken zelf liet afdoen. Ook heden nog is dit alles wat wij vragen. Wij begrijpen zeer goed dat eene geregeldde Regering, al ware het slechts door de tegenwoordigheid van haar gezant, geene daden zou willen bekrachtigen die niet geheel en al overeenkomstig zijn met de gewone regelen; maar wij gelooven dat zij zich bedriegen, die eene eenvoudige weigering van medewerking zouden willen uitleggen als eene bedreiging van verset. Wij zijn overtuigd dat het beginsel van non-interventie, dat zeer naauw verbonden is aan het beginsel der nationale souvereiniteit, op den duur zal worden geëerbiedigd en wij voeden de vaste hoop dat de anelle veranderingen, waarvan Italië het tooneel is, geene grooitere en nog ernstiger veranderingen in Europa zullen te weeg brengen."

Wel verre van de bezetting der Marken en van Umbrië door de geregeldde troepen van Piemont als eene revolutionnaire handeling te beschouwen, geloof de heer Lemoine integendeel dat zij geschikt is om de revolutie in Italië te stuiten en den oprlog in Europa te voorkomen.

"Voor Italië zelf is deze stilstand ongetwijfeld het verstandigst. Hij laat in de handen des vijands nog een van de schoonste paaren harer kroon achter, maar de roover heeft dien in zulke ijeren koffers weggesloten, dat er veel tijd, veel manchen, bloed en geld zullen noodig zijn om hem te hernemen. De dag zal wellicht komen. Intusschen, het beste wat de Italianen kunnen doen is zich disciplinieren, zich organiseren, zich meer en meer vereenigen, de lijken van al de kleine zelfregeringen verbranden op het altaar der groots Italiaansche zelfregering, — en wij hopen zeer dat er binnen kort geen Koning van Piemont, maar een Koning van Italië, te Florence gekroond, zal bestaan."

Met Florence bedoelt de heer Lemoine Rome, hetgeen hij niet wil noemen.

De commissie te Turijn, door den heer Ratazzi gepreseed en belast met de herziening van het burgerlijk wetboek, heeft het burgerlijk huwelijk, door den code Napoleon voorgeschreven, aangenomen.

De berichten van heden namiddag zijn schier zonder belang, even als de zaken op de beurs, waar bijna niet wordt gespeculeerd.

La Patrie deelt heden avond onder zijne laatste tijdingen het navolgende mede:

"De jongste depêches uit Rome brengen de navolgende feiten in hunne geregeldde tijdsorde ter onser kennis. Den 10 zijn de Piemonthische troepen de grenzen der Romeinsche Staten overgetrokken; den 11 is de heer della Minerva, overbreyer van het ultimatum van het Kabinet van Turijn, van daar te Civita Vecchia aangekomen.

"De Piemonthisen hebben, om den strijd minder bloedig te maken, de Pauselijke troepen steeds met eene veel sterkere strijdmagt aangesast. Na de inname van Perugia hebben zij tusschen Ancona en Spoleto gemanoevrerd om het leger van den generaal de Lamoricier af te snijden, die er niet op verducht was zonder eene oorlogsverklaring te worden aangevallen. Men geloof dat de opperbefelhebber van het Pauselijke leger zich te Spoleto bevindt, gescheiden van de basis zijner operatie, hetwelk Ancona is, en dien ten gevolge buiten staat is eene ernstige verdediging te beproeven.

"Eene bijzondere telegrafische depêche over Turijn ontvingen, bericht dat te Subiaco, Tivoli en Albano, stedez op eenige weinige mijlen afstands van Rome gelegen, ongeregeldeheden zijn uitgebarsten. Deze tijding is geheel bezijden de waarheid; er heeft op die punten volstrekt geene beweging plaats gehad.

"De Franschen hebben te Tivoli een hospital voor herstellenden, van hetwelk onze vlag waait, en de onlusten zijn niet uitgebarsten in de omgeving van Rome, waarin de steden zijn gelegen in de bewuste depêche genoemd.

"Overigens is de telegrafische verbinding tusschen Rome en Frankrijk, welke door de Marken en Umbrië loopt, afgebroken en alle depêches komen thans over Turijn en Zwitserland."

Zoo zou dan den (Romeinschen) generaal de Lamoricier niets anders overblijven dan te sterren of zich krijgevangenen te geven aan de Piemonthisen. Welk eene les en welk eene kastijding! Men zegt dat er in eene bijeenkomst van kardinalen te Rome besloten zou zijn een tegenstand te bieden.

Te Napels organiseert Garibaldi zijn leger; hij heeft Kosuth in zijne nabijheid geroepen. De Sardinapolitaansche vloot onder den admiraal Persano is den 15 dezer kaap Spartivento omgezeild, met bestemming naar Ancona.

De Hertogin van Alba, zuster der Keizerin, is heden morgen te Parijs overleden, waar zij in een wanhopigen toestand was aangekomen om nog geneeskundige hulp te zoeken.

L'Opinion Nationale en le Siècle hebben veel opphef gemaakt van eene inschrijving ter oprigting van een gedenksteen voor onzen landgenoot, de Flotte, die te Reggio is gesneuveld. De prefect van politie heeft heden aan alle dagbladen doen weten dat deze inschrijving verboden was. In Frankrijk is het slechts vergund officiële eer te bewijzen aan volkmaanden... van eene andere Natie.

Uit Hongarije verneemt men sombere geruchten.

Dé Pauselijke nuntius alhier, monsr. Zacconi, verkeert in een staat van opgewondenheid die met geen woorden te beschrijven is. Tot het laatste oogenblik toe had hij gehoopt dat de Sardijnische Regering zich van alle aanspraken onthouden zou, en acht dagen geleden sprak hij over den toestand der Pauselijke Staten met volkomen gerustheid, terwijl hij bovendien den bijstand van Oostenrijk en Spanje zeker waande. Zoodra hij zich nu door de jongste gebeurtenissen in zijne hoop bedrogen zag, is hij herhaalde malen naar den minister Thouverel gegaan en heeft, naar verzekerd wordt, aan zijn misnoegen tegen de Franse Regering op eene wijze lucht gegeven die de gewone diplomatieke vormen overschreed. Overigens, zou hij er bijgevoegd hebben, kan de H. Stoel der Franse Regering niet regtstreeks beschuldigen, de zigtbare feiten laten dit niet toe, maar van haren kant moet die Regering, door stellige daden, Piëmont in het ongelijk stellen en alle solidariteit met dat Land van zich afwerpen. Het schijnt ten gevolge van dit onderhoud te zijn dat de heer Talleyrand terug is geroepen en dat gelijktijdig nieuwe versterking van troepen naar Rome is gezonden. Hierbij verdient het opmerking dat ons leger te Rome, blijkens de bewoordingen van den Monteur, thans weder den ouden naam van bezettings-divisie aanneemt.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 16 september. — De Prins Regent is gisteren avond van de manoeuvres bij Wittstock, die heden met een storm loopen op die stad eindigden, hier teruggekeerd, maar keert echter morgen avond derwaarts weder, om den 18 dezer ook de manoeuvres bij Freienburg bij te wonen. Den 19 dezer komt hij weder te Berlijn en begeeft zich den 22 dezer naar Gulk.

— Nadat Baden, Beieren en het Groothertogdom Heesen hunne toestemming tot het aanknoopen van onderhandelingen over een handelsverdrag met Frankrijk, echter niet zonder voorbehoud, gegeven hadden, heeft laatstgenoemde Regering Pruisen tot het openen dier onderhandelingen gemachtigd, maar wenschte nogtans dat tevens ook een scheepvaartverdrag en eene overeenkomst wegens den nadruk zullen worden gesloten, terwijl Beieren soortgelijke wenschen, maar ten opzichte van sommige punten meer bepaald, geuit heeft.

WIENEN 15 september. — De stadhouder van Polen, Vorst Gortschakoff, is gisteren door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen en reist heden naar Warschau terug.

— De Keizer der Franschen zou zich jegens Prins Metternich, vóór diens vertrek naar Weenen, uitgelaten hebben, dat Oostenrijk er het best bij varen zou als het tot het verkoopen van Venetië besluiten kon. Hier is men echter meer dan ooit besloten Venetië te behouden, en aan een vrijwilligen afstand, ware het ook tot nog zo hoog van schadeloosstelling, denkt in de hoogere kringen hier niemand.

— Aan de in Pauselijke dienst staande Oostenrijkers is de mededeeling gedaan dat zij in het Oostenrijksche leger treden kunnen, bijaldien het Pauselijk leger mocht ontbonden worden. Ook zijn hun geruststellende verzekeringen gegeven, bijaldien zij door van den vijand ontvangen wonden ongeschikt voor de dienst worden mogten.

ITALIË.

TURIJN 15 september. — De graaf Treochi, vergezeld door dr. Brombella, is alhier aangekomen en brengt naar men zegt een zeer gewichtig schrijven van Garibaldi aan den Koning over.

— Mgr. Bella is naar München vertrokken. De Regering heeft hem, edelmooch genoeg, niet als krijgsgevangen maar als eenvoudig ambtenaar beschouwd, ofschoon hij met de soldaten van den generaal Schmidt en in militair uniform is gevangen genomen. De prelaat moet tot een vriend gezegd hebben dat hij zeer veel angst had doorgestaan bij het doortrekken der streken, welker bevolking hem haatte. Eerst toen hij den Piemonteësch grond betrad was hij gerust.

— De Opinione zegt dat de terugroeping van den Franschen gezant geschied is met eene plechtigheid, die in strijd is met de hounding tot nu toe door Keizer Napoleon tegenover Italië aangenomen. Ofschoon daaruit eene verdeeldheid tusschen beide Regeringen blijkt, welke te voorzien was, zoo dacht men toch niet dat zij dit gevolg zou hebben. „Wat gedaan is neemt geen keer, vervolgt het blad; wij zelden in een vorig nummer dat de Regering voorbereid moest zijn op diplomatieke handelingen, welke noodwendig moesten volgen op de vertoogen en bedenkingen der Mogendheden. Eene van die handelingen is het vertrek van den Franschen gezant. De baron Talleyrand, die den Keizer te Turijn waardiglijk vertegenwoordigde, heeft reeds onze stad verlaten. Maar dit geeft geen afbreking der diplomatieke betrekkingen te kennen. Frankrijk, dat zulk een groot deel heeft gehad aan de oplossing der Italiaansche kwestie en zoo veel aanspraak heeft op de dankbaarheid der Italianen, wil zich vrij maken van alle verantwoordelijkheid en toonen dat het de overschrijding van het Pauselijk gebied door de Sardijnische troepen niet goedkeurt. De nota in den Monteur kan geen andere betekenissen hebben. Het zou dwaas zijn te veronderstellen dat de Keizer tegenover Italië eene politiek zou aannemen, verachtend van die, welke tot heden is gevolgd. Frankrijk moet wenschen in Italië den invloed te behouden, dien het heeft weten te verwerven door opofferingen, welke het heeft gedaan en door de edelmoochste politiek, welke het heeft onthield. De inzichten der beide Regeringen kunnen uiteenloopen omtrent sommige questien, maar onze Regering heeft tegenover de Natie verplichtingen, welke Frankrijk zelf zal moeten eerbiedigen."

Iets later schrijft hetzelfde blad: „Italië wil zich niet verschuilen achter de verantwoordelijkheid van Frankrijk. Wij moeten erkennen dat vrijheid van handelen voor de Regering noodig is en dat, hoe groot zij is, de verbondene Staten zich des te minder solidair kunnen achten voor de politiek, waartoe de binnenlandsche toestand van het Schiereiland ons Kabinet dwingt."

— Een brief uit Pesaro behelst eenige bijzonderheden wegens de vermeerdering dier stad. Des morgens ten vier ure was zij door het onder bevel van Cialdini staande korps geheel omsingeld. Op het weigeren der overgaaft begonnen de troepen vuur te geven en beschooten eerst de poort van Rimini, daarna die van Sint Christins. Eenige kanonschoten waren voldoende om die poorten te vernielen en vóór den nacht waren de troepen binnen de stad. Cialdini tastte toen de forteres aan, in welke de ambtenaren, de gedelegeerde en verscheidene priesters de wijk genomen hadden. Het schieten duurde den ganschen nacht voort. Des morgens ten acht ure kwam een parlementair de overgaaft voorlaan, maar kreeg tot antwoord dat het te laat was, en ten negen ure gaf het fort zich over. De 1200 man sterke bezetting en vele priesters, waaronder monsr. Bella, werden krijgsgevangen gemaakt.

NAPLES 10 september. — Aansgaande de handelingen van het nieuwe bewind kan, onder anderen, het volgende officieel worden medegedeeld. Bij een

der vier den 8 dezer afgekondigde besluiten worden alle openbare ambtenaren in hunne functien gehandhaafd, maar een ander verbiedt de waarneming van twee of meer ambten door denzelfden persoon. Een derde benoemt den generaal Sirtori tot bevelhebber des legers gedurende de afwezigheid des dictators, en den kolonel Bertani tot algemeen secretaris der dictatuur. Bij andere besluiten wordt de markies de Bella met eene zending bij den Keizer te Parijs belast, en de door zijne historische schriften beroemde heer Leopardi met de zending te Turijn, die hij bereids in 1848 vervulde, terwijl de heer Cattaneo naar het Hof van Londen gezonden wordt.

Verder zijn de volgende bepalingen gemaakt: alle acten moeten den naam van Victor Emmanuel, Koning van Italië, dragen, welke woorden ook het omschrift der met het wapen van Savoyje voorziene zegels vormen. De openbare Staatsschuld wordt erkend, de openbare banken zetten hare betalingen voort. De paspoorten naar de Vereenigde Staten van Italië zijn afgeschaft, en die naar de nog onderworpen Italiaansche Staten worden door den directeur van politie afgegeven. Alle regterlijke ambtenaren worden verondersteld hun ontslag te hebben, als zij niet binnen tien dagen op hunne posten wederkeeren.

De uitbarsting der geestdrift onder de bevolking is zoo luidruchtig geweest, dat de politie eenige kalme heeft moeten bevelen. Gisteren beklom de dictator alleen het fort Sint Elmo, dat zich heeft overgegeven. Er zijn geene Koninklijke troepen meer te Napels. Wel fluijstert men elkander in, dat een soldaat zijn sabel tegen Garibaldi getrokken of zijn pistool op hem gelost heeft, maar men schijnt te verlangen dat daarvan niet veel gesproken worde.

Per Telegraaf.

PARIS 18 September.

Het Keizerlijk eskader is zondag, naar de Monteur meldt, Mahon gepasseerd.

De Constitutionnel bevat een artikel van den heer Grandguillot tegen de partij, die, na den Paus eene politiek zonder concessien te hebben aangeraden, hem nu eene eerloze vlugt aanraadt. Het blad herinnert dat onze troepen te Rome zijn. Het wenschte ten sterkste, dat de Paus Rome niet verlate, want onze troepen zijn er niet om Rome te bezetten, maar om het Pausdom te verdedigen. Onze bezetting zou in geen geval een politiek karakter kunnen aannemen, en het eerste gevolg van 's Pausen vlugt ware, de ontruiming van Rome door ons legerkorps, en dan zouden wij zeer ongerust zijn over het lot van 's Pausen wereldlijk gezag.

WIENEN 18 September.

(Reuter's Office.) De graaf van Tolle is alhier aangekomen, overbrengende een eigenhandig schrijven van Z. M. den Keizer van Rusalud, waarbij de Keizer van Oostenrijk uitgenodigd wordt tot eene zamenkomst te Warschau.

De baron von Prokesch Osten zal in de volgende week naar zijn gezantchapsofpost te Konstantinopel vertrekken.

TURIJN 18 September.

Het eskader onder bevel van den admiraal Persano, is voor Ancona aangekomen. De citadel van Spoleto heeft zich bij capitulatie overgegeven; het garnizoen bestaande uit 600 man, is krijgsgevangen gemaakt.

ROME 18 September.

(Reuter's Office.) De Hertog van Grammont heeft aan het Pauselijk Hof kennis gegeven van het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en Piëmont. De kolonne, onder bevel van Kaugler, ten getale van 1000 man, is nog te Ancona kunnen aankomen, na grooten weerstand ontmoet te hebben. Generaal de Lamoricière bevond zich heden morgen te Macerata, hij werd van nabij gevolgd door een korps Piemontezen.

MADRID 17 September.

HH. MM. de Keizer en de Keizerin zijn zaterdag te Port Mahon aan land gegaan en hebben gevraagd of de Koningin aldaar was aangekomen. Toen dit ontkennend beantwoord werd, zijn HH. MM. weder sloop gegaan, een brief voor de Koningin achterlatende. De Koningin was in den avond van den 16den van Palma naar Port Mahon vertrokken.

LONDEN 18 September.

Koffij vast; Plant. Ceylon 79/4 73/4; Native 62/a 64/4; Suiker vrij. — Tusschen met weinig handel. — Rijst met meer vraag; enkele soorten 3 d. hooger. — OLIE. Br. Raap- 43; Patent- 46; Lijn- 30/6 a 31. — LIJNZAAD. Zwarte Zee in loco 54/4; zellende 55/4; Arch. genoteerd tot 47/4. De markt was kalm. — TALK in loco 52/6, Oct./Dec. 52/6, Voorjaar 53/4. Het artikel verkeerde in eene vaste stemming. Heden werden afgeleverd 302-en aangevoerd 2491 vaten. — Schotach IJzer 51/4.

LIVERPOOL 18 September.

KATOEN. Heden werden afgedaan 10,000 b. Prijzen vast. De Nova Scotia is van New-York aangekomen met berigten van 8 dezer. — FONDSSEN vast, Illinois 85. — KATOEN onveranderd. — MEXEL gevraagd. — TABAKS hooger. — Te New-Orleans was middl. KATOEN 10 1/2 a c. genoteerd.

BERLIJN 18 September.

ROGG. Najaar 47 1/4; Voorjaar 46 1/2 th. — OLIE. Najaar 11 1/2; Voorjaar 11 1/2 th.

HAVANA 28 Augustus.

SUKKER. N.° 12 r. 8 3/4 a 8 3/8. Voorraad 215,000 k.

RIO-JANEIRO 25 Augustus.

KOFFIJ. Goed first 6 \$ 300 a 6 \$ 500. Voorraad 45,000 balen. Sedert de vorige mail werden 92,498 b. uitgevoerd, waarvan naar het Kanaal 12,624 b. — KOFFAS op Londen 26 a 28 1/2 d.

BOMBAY 24 Augustus.

INVOER - ARTIKELLEN slaauw. — KATOEN en KOPER lager in prijs. — VRACHTEN naar Engeland 50/4 52/6. — KOFFAS op Londen 2 1/2; het Geld is zeer ruim.

MADRID 17 September.

Spanje 1 3/4 pc. 39.90; dito 3 pc. 47.50.

PARIS 18 September.

Frankrijk 3 pc. 67.90; dito 4 1/2 pc. 95.85. Credit Mob. 67 1/2. Spanje 1 3/4 pc. —; dito binnenl. 3 pc. 46 1/2.

LONDEN 18 September.

De 3 pc. Geconsolideerden 93 1/2. Spanje buitenl. 3 pc. 48 1/2; dito Certif. 8 1/2. Portugal 3 pc. 43 1/2. Mexico 3 pc. 22.

WIENEN 18 September.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 64; dito Nation. 5 pc. 75.10. Wissel Londen £ 133.

FRANKFORT 18 September.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 44 1/2; dito Nation. 5 pc. 53 1/2. Spanje 1 3/4 pc. 38 1/2; dito 3 pc. 46 1/2.

ANTWERPEN 18 September.

Oostenr. Metalliek 5 pc. 46 1/2; dito Nation. 5 pc. 54 1/2.

BINNENLAND.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Dinsdag 17 September.

In deze zitting heeft de heer Mr. J. A. Philipps het voorzitterschap aanvaard met de navolgende rede: — *Mijne Heeren, zeer geachte Medelieden!* — Toen mij voor de eerste maal de bijzondere onder-

scheiding te beurt viel als Voorzitter dezer Kamer te mogen optreden, erkende ik, bij het besef van het veel omvattende en moeilijke dezer zoo aanzienlijke betrekking, hoe noodig mij bij de uitoefening daarvan was welwillendheid en hulpvaardige medewerking zouden zijn, om eenigermate te kunnen beantwoorden aan het vertrouwen, waarmee ik door den Koning was vereerd geworden.

„Nu ik thans voor de tiende maal door 's Konings voor mij zoo vereerd besluit geroepen ben weder als Voorzitter in uw midden op te treden, gevoel ik, bij de reeds verkregen ondervinding van het dikwerf moeilijke der taak en bij de vermeerdering van mijne jaren, nog meer dan te voren de behoefte van uwe toegevendheid en krachtige ondersteuning.

„Dankbaar dat gij, Mijne Heeren, die in zoo ruime mate tot hertoe aan mij hebt gelieven te schenken en erkentelijk dat gij daardoor de moeilijkheid der uitoefening van mijne taak zeer hebt verligt, vleje ik mij dat ik gedurende het Zittingjaar, dat wij thans weder intreden, op nieuw daarop zal mogen rekenen, en stel ik mij voor daarin voor mij eene voornaamste taak te zoeken.

„In die hoop en verwachting dat ik welgemoed en biddend om den mij zo noodigen bijstand van den Almachtigen, met ijver en belangstelling mijne gewichtige taak weder op, met den vurigen wensch, dat het Gode moge behagen Zijn dierbaren zegen te verliezen op al de pogingen welke in dit Zittingjaar door de Staten-Generaal zullen worden aangewend ter bevordering van het welzijn van ons dierbaar Vaderland. Ik heb gezegd."

Op voorstel van den heer van Rijkevorsel wordt besloten dit stuk te doen drukken en roudeelen.

Daarna heeft de Voorzitter op nieuw benoemd tot leden van de commissie voor de stenographic de heeren van Rijkevorsel, 't Hooft van Benthuisen en Bosch van Drakestein.

In eene volgende vergadering zal worden overgegaan tot de benoeming van twee leden voor de huishoudelijke commissie.

Nadat de afdelingen over het loopende tweemaandelijksche tijdvak waren getrokken, is de openbare zitting opgeheven en hebben de leden in de sectiën hunne voorzitters en ondervoorzitters gekozen, benevens de leden tot de commissie van redactie van een antwoord op de Troonrede.

Tweede Kamer.

Zitting van Dinsdag 18 September.

In deze zitting is overgegaan tot verificatie der geloofsbriefen van de leden die in juni j. hetzij herkozen hetzij voor de eerste maal gekozen zijn.

De eerste Commissie brengt bij monde van den heer Meussen verslag uit over de in hare handen gestelde geloofsbriefen. Zij betroffen die van de heeren Wichers, Westerhof, van Heiden Reinestein, Kingma, Storm van 's Gravesande, van Hoëvell, Thorbecke, van Bosse, van Lynden, Dommer van Polderveldt, van Goltstein, van Voorthuysen, Nolthenius, van Foreest, van Heukelum, Heemskerck Az., Cool en Mijer. De Commissie verklaarde na onderzoek der stukken geene bezwaren tegen de toelating te hebben. Alleen ten opzichte van de verkiezing van den heer Mijer merkte de Commissie op, dat die heer slechts had overgelegd eene geboorte-acte, waaruit bleek dat hij te Batavia geboren was en niet uit ouders binnen het Rijk in Europa gevestigd. De Commissie zou dus van meening zijn geweest dat de heer Mijer tot overlegging van nadere stukken zou worden uitgenoodigd, om van zijne behoorlijke afstamming van Nederlanders te doen blijken, indien niet de heer Mijer heden ochtend de geboorte-acte van zijnen vader had overgelegd, waaruit blijkt dat deze Nederlander van geboorte is geweest.

Tegen de toelating van den heer Mijer had de commissie alzo algemeen bezwaar. In de kiesdistricten Dökkum, Alkmaar en Hoorn waren wel enige informaliteiten voorgevallen, doch deze oesfenden in geen geval invloed uit op den uitslag der verkiezingen, zoodat ook te dezen opzichte geene bedenking tot toelating der in die districten gekozen leden bestond. De Commissie adviseerde derhalve de genoemde leden dadelijk toe te laten, behalve de heer Dommer van Polderveldt, die vooraf de bij de Grondwet gevorderde eeden zal hebben af te leggen.

Met betrekking tot het voorgevallene in de kiesdistricten Leeuwarden en Sneek, bij de verkiezing van de heeren Dirks en Wijbenga, deed het de Commissie leed dat zij nog geen verslag kon uitbrengen, omdat het hier gold vraagstukken, die tot velerlei bedenking aanleiding gaven. De Commissie stelde derhalve, met betrekking tot deze twee verkiezingen voor, om tot het uithangen van de rapporten daarover een naderen dag te bepalen.

De tweede Commissie bracht bij monde van den heer Dullert rapport uit over de geloofsbriefen van de navolgende heeren: Schimmelpenninck, de Brauw, Hoekwater, Olivier, Gevers Deynoot, Blussé van Oud-Alblas, Elout, van Eck, van Diggelen, Oomen, Beens, Botz, van Wintertshoven, Streas, Kerstens en de Poorter. Ten aanzien van al deze geloofsbriefen waren geene bedenkingen gezezen; enkele informaliteiten geconstateerd bij de verkiezing in de districten Gorinchem en Middelburg, verklaarde de Commissie dat geen invloed hebben kunnen uitoefenen op den uitslag der verkiezingen zelve, weshalve zij adviseerde om alle bovengenoemde leden dadelijk toe te laten.

De Vergadering vereenigt zich achtervolgens met deze verschillende conclusien en bepaalt daarbij op voorstel des tijdelijken Voorzitters, dat de rapporten over de verkiezingen in de districten Leeuwarden en Sneek zullen worden uitgebragt een dag nadat de te benoemen Voorzitter zijne betrekking zal hebben aanvaard.

Daarna ging de Kamer over tot het opmaken eener lijst van drie kandidaten, om aan Z. M. den Koning tot het benoemen van een Voorzitter te worden aangeboden. Tot stemopnemers worden benoemd de heeren Heemskerck Bz., Iderda, Blussé van Oud Alblas en Botz. Bij de stemming over de twee eerste kandidaten waren 57 en bij de stemming over den derden kandidaat 58 leden aanwezig.

EERSTE KANDIDAAT. Eerste stemming. De heeren van Reenen 33, Dullert 20, van Goltstein 2 stemmen en Mackay en van Bosse ieder ééne stem. De heer van Reenen bij deze eerste stemming de meerderheid verkregen hebbende, wordt alzoo tot eerste kandidaat geproclameerd.

TWEDE KANDIDAAT. Eerste stemming. De heeren Dullert 35, van Goltstein 16, Mackay 3, van Bosse 2 en Heemskerck Bz. 1 stem. Ten gevolge van deze stemming wordt de heer Dullert als tweede kandidaat op de lijst geplaatst.

DREDE KANDIDAAT. Eerste stemming. De heeren van Goltstein 24, Meussen 14, Anemaet 9, Mackay 5, Duymaer van Twist 3 stemmen en van Eck, de Poorter en van Bosse ieder 1 stem. Niemand de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, wordt overgegaan tot eene tweede stemming. De uitslag daarvan is als volgt: de heeren van Goltstein 29, Meussen 17, Anemaet 15, Mackay 3 stemmen en de heeren Duymaer van Twist, van Eck en de Poorter ieder 1 stem, terwijl 1 blanco briefje in de bus werd gevonden. Daar de heer van Goltstein, door aftrekking van dit blanco briefje van het getal uitgebrachte stemmen, de volstrekte meerderheid op zich had vereenigd, werd hij als derde kandidaat op de lijst geplaatst.

De tijdelijke Voorzitter benoemt daarop, ingevolge het reglement van orde, eene commissie om deze lijst van drie kandidaten Z. M. den Koning aan te bieden, bestaande uit de heeren stemopnemers, benevens de heeren van Eck, Begram van Jaarsveld en Kerstens.

Niets meer aan de orde zijnde werd de zitting opgeheven.

Er zijn waarschijnlijk belangrijke discussiën te wachten, naar aanleiding van de bezwaarschriften die ingekomen zijn tegen de verkiezing van den heer Mr. J. Dirks te Leeuwarden en van den heer Mr. S. Wijbenga te Sneek.

Op deze lezers in staat te stellen die discussiën met vrucht te volgen, deelen wij hieronder den tekst dezer bezwaarschriften mede.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
Geven met den meesten eerbied te kennen de ondergeteekenden, allen kiezers ter benoeming van leden dezer Kamer in het district Leeuwarden:

dat na de stemopneming door het stembureau in d' district op den 13 juni 1860, ter benoeming van een lid dezer Kamer in plaats van het aftredend lid den heer Mr. J. Dirks, is bekend geworden, dat het getal geldig stemmen en briefjes zou bedragen 1039, en alzoo de volstrekte meerderheid zou bedragen 520 stemmen, met welk getal de heer Dirks voornoemd dan ook is verklaard te zijn benoemd;

dat die benoeming echter lijd aan deze gebreken:

1°, is van onwaarde verklaard een briefje waarop geschreven stond:

„Johannes Cijprianus van der Veen,"

als of dit briefje geen persoon duidelijk zou aanwijzen, die beslissing nu is klaarblijkelijk met de waarheid in strijd, want te Leeuwarden en in geheel Friesland is algemeen bekend de heer Johannes van der Veen, de zoon van Cijprianus Johannes van der Veen, terwijl de bijvoeging van den naam Cijprianus hier het nog duidelijker maakt, dat hier geen ander wordt bedoeld dan Johannes Cijprianus' zoon van der Veen, gelijk men in Friesland algemeen gewoon is des vaders voornaam te voegen tusschen den eigen voornaam en den naam of van;

2°, is ten aanzien van die van onwaarde verklaring behandeld overeenkomstig art. 62 der Kieswet: wel verstoet toch dat de voorzitter de redenen van twijfel en de beslissing omtrent de waarde van het bedoelde briefje middellijk zou hebben bekend gemaakt, is die beslissing eerst gevallen, nadat het bekend was dat de benoeming van den heer Dirks daarvan afhing; en

3°, wordt verzekerd dat dit briefje eerst als van waarde zou zijn aangenomen en de volstrekte meerderheid berekend op 521 stemmen, zoodat er eene herstemming tusschen den heer Dirks en den anderen candidaat, den heer Tacout, welke 500 stemmen op zich had vereenigd, moest plaats vinden, terwijl eerst later, geheel in strijd met art. 65 der Kieswet, de volstrekte meerderheid met één zou zijn geminderd en op 520 vastgesteld;

dat het nu ongetwijfeld van het grootste belang is te wering van misbruiken bij de verkiezingen, dat de waarheid dezer feiten en omstandigheden aan het licht komt en deze Kamer daartoe de gerede middelen bezit:

Voorreest in de bevoegdheid om zich de stambriefjes te laten overleggen, naar aanleiding van art. 69 der Kieswet, — en

ten anderen in het regt tot onderzoek volgens art. 69 der Grondwet en de wet van 5 augustus 1850 (Staatsblad n.° 45);

dat deze Kamer voorzeker grond vindt om van die middelen gebruik te maken, ook ofschoon er geen proef of bezwaar bij de stemopneming zelve is ingebragt, om toch volgens art. 93 der Grondwet — elke Kamer onderzoekt de geloofsbriefen — en bealst de geschillen welke aangaande de geloofsbriefen of de verkiezing zelve ontstaan, — en deze beslissing alzo niet mag worden bepaald tot de geschillen, welke zijn opgevoerd bij de stemopneming en in het proces-verbaal vermeld; maar is algemeen, en omvat die geschillen, welke oprijzen, hetzij dan bij de Kamer zelve, hetzij door het grondwettig regt van petitie tot kennis der Kamer gebracht: — ubi lex non distinguit, nobis est distinguendum.

Redenen waarom adressanten zeer eerbiedig verzochten dat het Uw Hoog-Edelgestrengheden behage zich te doen overleggen de stambriefjes, ingeleverd op den 12 juni dezes jaars tot verkiezing van een lid dezer Kamer in het district Leeuwarden, — en — voor zooveel noodig — besluiten tot het instellen van een onderzoek omtrent voorgeschreven daadzaken en omstandigheden, en in allen gevallen de voorschreven benoeming van den heer Mr. Jacob Dirks tot lid dezer Kamer, te vernietigen en den pretensen benoemde niet toe te laten.

Quo facto etc.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Geven met verschuldigen eerbied te kennen de ondergeteekenden, allen kiezers ter benoeming van leden dezer Kamer in het district Sneek:

dat bij de stemopneming, door het stembureau in d' district, op den 13 juni 1860, ter benoeming van een lid dezer Kamer, in de plaats van het aftredend lid, den heer Mr. Schelte Wijbenga, een getal van 226 stambriefjes, door meld bureau zijn van onwaarde verklaard, waaronder 200 welke de namen bevatten van Wijbenga, S. Wijbenga, Schelte Wijbenga, Britzel, L. Britzel en Lucas Britzel;

dat dien ten gevolge slechts van waarde is verklaard een getal van . . . . . 850 briefjes

waarbij geteld voorschreven getal van 209

uitmaakt een getal van . . . . . 1059 briefjes, uitgebrachte stemmen, zoodat de volstrekte meerderheid bedraagt . . . . . 530 stemmen.

„Dat nu de heer Wijbenga voornoemd, door het stembureau is verklaard te zijn herbenoemd met een getal van 452 stemmen en alzoo minder dan de volstrekte meerderheid zou bedragen, indien er niet zoo vele briefjes van onwaarde waren verklaard, en bijgevoel die van onwaarde verklaard op den uitslag der stemming klaarblijkelijk van invloed is geweest; —

dat derhalve, volgens het beginsel, steeds bij deze Kamer toegepast, de benoeming van den heer Wijbenga moet worden vernietigd, immers dit pretenselijk herbenoemd lid niet mag worden toegelaten, indien de van onwaarde verklaring niet op de wet is gegrond;

dat nu de grond, waarop de bedoelde briefjes van onwaarde zijn verklaard, zoo als men later heeft vernomen, geene andere is, dan het beweren dat zij geen personen duidelijk zouden aanwijzen, omdat er bij de namen geene woonplaats was vermeld;

dat dit beweren is onjuist;

dat toch nergens is voorgeschreven, dat de woonplaats van den gestemde op het briefje moet worden vermeld;

dat voorts hier, waar, als openbaar bij advertentiën en circularien gestelde kandidaten tegen elkander overstonden de heeren Mr. Schelte Wijbenga en Lucas Britzel, er geen redelijke twijfel bestond wie door den kiezer was bedoeld, wanneer men op zijn stambriefje las den naam van den eenen candidaat Wijbenga, S. Wijbenga of Schelte Wijbenga, of van den anderen: Britzel, L. Britzel of Lucas Britzel, in welchen geest ook is genomen het Koninklijk Besluit van den 5 februari 1854, betrekkelijk de verkiezing van leden voor den Raad der Gemeente Gemert (Weekblad van Burg. Adm. n.° 348);

dat nogtans indien men ook met de stambriefjes niet in verband wilde brengen, de openbare candidaturen, toch mocht met grond kan worden gezegd, dat hier geen persoon duidelijk zou zijn aangewezen, wat de briefjes betreft, waarop de namen Britzel, L. Britzel, Lucas Britzel voorkwamen, omdat er in geheel Nederland niemand van die naam is dan de heer Lucas Britzel te Makkum, die buiten de van onwaarde verklaarde briefjes, 378 stemmen op zich had vereenigd;

„Dat alzoo, indien men ook al kan zeggen dat de namen Wijbenga, S. Wijbenga, Schelte Wijbenga geen persoon duidelijk aanwijzen, omdat er in Nederland onderscheidene Wijbenga's en zelfs een Schelte Wijbenga bestaat, blijkens extract uit het bevolkingsregister der gemeente Amsterdam, (hierbij sub A.) ja! een Schelte Wijbenga, die verkiezbaar is voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dit toch noodig ook niet met den geringsten schijn van grond, kan worden beweerd ten opzichte van de briefjes met de namen Britzel, L. Britzel, Lucas Britzel;

„Dat bijgevolg de heer Wijbenga in geen geval de volstrekte meerderheid op zich had vereenigd, hetzij men den af van onwaarde verklaarde briefjes waarop bepaalde namen voorkwamen van waarde had verklaard, hetzij men alleen die had behouden, waarop de namen Britzel, L. Britzel en Lucas Britzel stonden geschreven;

„Dat dus om deze reden alleen reeds het stembureau van ontrage heeft verklaard, dat de heer Mr. Schelte Wijbenga te Sneek was benoemd!

Dat echter die beweerde benoeming nog om eene andere reden niet is: Dat toch de voorzitter van het stembureau niet heeft voldaan aan de slotpaling van artikel 62 der Kieswet, als hebbende hij de reden van en de beslissing van het stembureau, omtrent de waarde of onwaarde van bovenbedoelde briefjes niet onmiddellijk bekend gemaakt, maar een groot aantal dier briefjes, zonder beslissing van het stembureau en zonder opgave van reden, als van onwaarde ter zijde gelegd, waarvan deze Kamer, zich, des noodig, door eene enquête kan overtuigen. Redenen waarom adressanten met den meesten eerbied verzochten, dat het deze Kamer behage te vernietigen voorschreven benoeming tot dezelve, van den heer mr. Schelte Wijbenga niet als lid der Kamer toe te laten. Hetwelk doende, enz.

ROTTERDAM 18 September.
De eerste prijs van f 50, uitgelooft door de Overijsselsche Maatschappij van Trambouwen enz., afdeling Degraven, voor de grootste en laatste verzameling planten, is, naar men vernemen, toegekend aan de seigneur collectie planten, ingezonden door den heer J. J. Vroom, bloemist alhier en te Amsterdam.

Z. M. de Koning zal morgen avond ten half zes ure de commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen, belast met het overbrengen der lijst van kandidaten voor de betrekking van voorzitter der Kamer.

Z. M. heeft geëdeverden te benoemen, bij het 3de regimint infanterie, tot kapitein van de 3de kl., naar verzoek van rang, den 1sten luit.-adjutant F. A. Lagers, van het korps.

Z. D. H. de Hertog van Nassau heeft aan den generaal-adjutant van Londen, eersten adjutant van Z. M. den Koning, geschonken het grootkruis der orde van Adolph van Nassau, en aan den adjunct-adjutant van Z. M. paleis te Amsterdam, den heer van Veenem, het ridderkruis der orde van Adolph van Nassau met de Zwaarden.

De Minister van Staat en van Financien heeft vastgesteld welke instructies, als eene voor de adjunct-commissarissen en eene voor de surnumerarissen van de departementen, van het kadaster.

De Minister van Marine heeft ter kennis van beoefendenden gebracht, dat het ontsteken van het veld op de Steensbaak, op Goedereede, opgevoerd is, op de 20sten van deze maand zonde plaats hebben, niet op dat tijdstip, maar eerst later zal geschieden. Van den te bepalen dag voor die ontsteking zal een zwaarwetter worden kennis gegeven, althans daargestemd hulplicht als nu nog niet doordrukt zijn branden.

Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van J. C. Verhoeff naar Utrecht, heeft de algemeene kerkeraad der Hervormde gemeente te Amsterdam, geformeerd het volgend twaalftal van predikanten: M. Vorstman, th. dr., te Renswoude; C. van Wageningen, te Oostzaan; W. L. Riehm, te Vlaardingen; J. Vermeer, te Koudekerke; A. B. de Coulter, te Breda; L. Steinfort, te Bloemendaal; B. C. Ledebor, te Epe; L. Steinfort, te Bloemendaal; B. C. Ledebor, te Epe; L. Steinfort, te Bloemendaal; B. C. Ledebor, te Epe; L. Steinfort, te Bloemendaal; B. C. Ledebor, te Epe.

Angekomen, in afwachting der vereischte dispensatie, het beroep tot buitengewoon predikant bij de Waalsche Hervormde gemeente te Middelburg door de J. J. L. Lati, pred. bij de Ned. Hervormde gemeente te Eenigenburg bij Alkmaar.

DORDRECHT 18 September. — Zaterdag 11. hield de afdeling Dordrecht en omstreken van de Hollandse Maatschappij van Landbouw eene afdelingsvergadering te Rijsoort. De vergadering werd voorafgegaan door eene keuring van merrien met hare veulens uit den hengst Grundo. De eerste prijs viel van deel voor de vos-bles merrie met bruin hengst veulen aan de wed. Cornelis Karsboom te Ridderkerk, de tweede voor de bruin-snuut merrie met bruin hengst veulen aan J. v. d. Hoek te Ridderkerk, en de derde voor de bruine bles merrie met bruin merrie veulen aan Reinier t Zelfde te Hendrik Ido Ambacht.

Het bestuur mogt zich in eene goede opkomst van de leden der afdeling verheugen. Nadat de president onder het houden eener toepasselijke aanspraak de prijzen had uitgereikt, werden de punten van beschrijving ter algemeene vergadering besproken, en ten laatste tot afgevaardigde naar die vergadering benoemd de heer J. P. Bredius en tot plaatsvervanger de heer P. de Lijster Pz.

Na den afloop der vergadering had een gemeenschappelijke maaltijd plaats, waaraan een twintigtal leden deel nam. Een gulle toon heerschte bij deze bijeenkomst, menige toast op het welvaren van den landbouw werd met geestdrift gedronken, en de nadere kennismaking van de landbouwers met de mannen der theorie tot beider nut en genoegen voortgezet.

's GRAVENHAGE 18 September. — Z. K. H. de Prins van Oranje heeft heden aan eene groote jagtpartij onder Poeldijk deel genomen.

In deze residentie is aangekomen en afgestapt aan het Hôtel de l'Europe de luitenant-kolonel in Zweedsche dienst A. M. Lundgren.

Op het Museum alhier is teruggekomen de beroemde schilderij van Rembrandt, „de anatomische les“, welke door den heer Leroy te Brussel geheel is verdoekt.

De jury voor den Franschen schouwburg heeft 10, toegelaten mille Anaïs Pradal (1e forte chanteuse Falcon) en de heeren Jouard (1r fort ténor, grand opéra), Mengaud (1r tenor opéra-comique), Flachat (baryton), Daubert (1e basse d'opéra-comique) en Drienne-Lenoir (2e basse d'opéra-comique); 2e, toegelaten als rentrée mille Marie Matry (1e danseuse) en mr. Holtzer (1r danseur); 3e, afgewezen mr. Prouvier (1r basse noble) en milles Valiniers (chanteuse légère), Kanzé (1e dugazon) en Lavoye-Igonnet (1e duegne mère dugazon). Men vernemen dat binnen weinige dagen de afgewezen artiestes door nieuwe zullen worden vervangen.

Bij het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland werd heden in hooger beroep behandeld de zaak van J. H. loodgieter alhier, door de Regbank tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens diefstal van eene partij lood van een huis waar hij werkzaam was. Voor den appellatant trad als verdediger op de heer mr. G. Babinzant. Het O. M. werd waargenomen door den advocaat-generaal Mr. François.

Men vernemen dat bij eenige aanzienlijke ingezetenen alhier het plan bestaat tot oprichting eener broodbakkerij op groote schaal, ten einde daardoor de burgerij op goedkoopere wijze dan thans plaats vindt tevens van goed brood te voorzien.

Gisteren avond hebben de heeren luitenant-adjutanten der 4de schutterij Adams en van Stralen het korps onderofficieren in het lokaal hunner gewone bijeenkomsten feestelijk onthaald. Tot laat in den avond bleef men vriendschappelijk bijeen en heerschte da, meeste kameradschappelijke zin.

LEYDEN 17 September. — Heden vierde het alhier den 17 September 1785 overlijft W. Bouw-Teeken, Natuur- en Werktuigkundig Genootschap, onder de zinspreuk: *Mathesis Scientiarum Genitrix*, het feest van zijn 75jarig bestaan. Nadat tegen één ure het Bestuur zich, met de genoodigde commissien uit verschillende besturen, in de Stads gezamenlijk vereenigd had, werd door den voorzitter, den heer A. Montagne Jz., uitgesproken eene feestrede, waarin de spreker het feestvierend genootschap in zijn oorsprong, zijne ontwikkeling en zijne bestemming beschouwde. Deze rede werd afgewisseld door het uitvoeren van toepasselijke muziekstukken door de Leydsche muziekale vereeniging. Tusschen het tweede en laatste deel werden door den voorzitter de prijzbelooningen uitgekeerd aan de bekwaamste leerlingen. Het Bestuur van het Genootschap vond, bij zijne terugkomst aan het lokaal op de Pieterskerkgracht in de vergaderkamer eene pendule, met een zeer hartelijken brief, als een bewijs van belangstelling van den gewezen voorzitter van het Bestuur bij de viering van het 50jarig bestaan, den heer A. Librecht Lezwin, die juist op 17 September 1860 herdacht zijne 50jarige betrekking als aankweekeling van het Genootschap.

NIEUWE DIEP 16 September. — Heden morgen is Zr. Ms. schroefstoomschip Reteh, bestemd voor Oost-Indië, in dienst gesteld.

UTRECHT 18 September. — Zaterdag heeft alhier de openbare aanbesteding plaats gehad van het eerste perceel van de werken voor de gas-fabriek, voor rekening en ten behoeve der stad, bestaande in de gebouwen met ijszeren gas-houderkuipen en toebehooren, welk werk aan den heer D. de Leur, aannemer alhier, werd gegund voor eene som van f 159,846.

MIDDELBURG 18 September. — Wij vernemen dat thans werkelijk door de Regering met de Maatschappij tot indijking der op- en aanwassen in de Oosterschelde, eene dading is getroffen, en dat de Regering reeds maatregelen neemt om het graven van een kanaal door Zuidbeveland zoo spoedig mogelijk van harentwege krachtig te doen doorzetten.

Wij vernemen dat bij Koninklijk besluit van den 22 augustus jl. eene gunstige beschikking genomen is op de verzoekschriften om kwijtschelding of vermindering van straf, aan Z. M. ingezonden door de verschillende schippers van te Arnemuiden te huis behorende vaartuigen met hunne bemanning. Zij waren in der tijd, zoo door de Arrondissements-Regbank alhier als in hooger beroep door het Provinciaal Gerechtshof in Zeeland, veroordeeld wegens diefstal van strandgoederen van het op den Baniard verongelukte schip Witte Corneliszoon de With. Eenige vrouwen werden daarbij veroordeeld ter zake van medeplichtigheid. Bij dat besluit zijn de straffen van laatstgenoemden geheel kwijtgescholden, terwijl verder die van de schippers zijn verminderd van zes maanden op 14 dagen, en die van de ondergeschikte maatschappen van drie maanden op 8 dagen.

VLISSINGEN 17 September. — Nadat 11. zaterdag alhier ter reede de proefneming had plaats gevonden met Zr. Ms. stoomflootvaartuig Haarlemmermeer, die met den besten uitslag is bekrond, daar schip en machines uitmuntend hebben voldaan, is genoodigd schip, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. P. Koning, gisteren middag onder het lossen van saluutschoten naar zee gestevend, bestemd naar Willemsoord, van waar het binnen kort naar Oost-Indië zal vertrekken. De machines van dezen bodem zijn vervaardigd in de fabriek van de heeren D. Christie en Za., te Schoonderloo bij Delfshaven.

GRONINGEN 16 September. — Gisteren werd tot doctor in de rechten gepromoveerd de heer J. J. Schneiter Az., van Groningen, na verdediging van theses inauguales.

Tot het gisteren gehouden admmissie-examen aan de Hoogeschool alhier hadden zich twee personen aangegeven, die beiden afgewezen zijn.

Nog een schrijven van de reede van Beyruth berigt ons:

Na de aankomst van Zr. Ms. fregat Zeeland alhier zijn wij den 19den van hier vertrokken om eenige plaatsen langs de Syrische kust aan te doen. Eerst gingen wij naar Seide (Sidon) en Tijn, waar de Drusen nog al huishoudend hebben; vervolgens naar Jaffa, Kiasfa en Acra, en het klooster van Mont Carmel, dat daar dicht bij gelegen is. Daar is alles kalm gebleven. Wij hebben toen beoorden Beyruth de steden Latakieh en Tripoli bezocht. In de eerste waren wel wat opschuddingen geweest, maar is echter niet gesmoord. Te Tripoli was alles rustig. Den 28 kwamen wij hier weder ter reede aan. Wij vonden hier in de vloot weinig verandering; alleen had men in Damaskus een 70tal Turken van invloed en 110 soldaten, op order van den nieuwen Pacha, gefusileerd en opgehangen, als medeplichtig aan den moord daaar. De oude Pacha zit er nog gevangen. De Franche troepen zijn er nu (zoo wat ruim 5500). Men maakt zich nog al ongestuut over het lot van de Franche boot de Ganges, die met 800 man het eerst hier naar toe is gegaan en waarvan men nog niets heeft gehoord. En is daar aan boord eene groote hoeveelheid ammunitie, benevens een muziekkorps en de staf. Het Franche leger is nog steeds gekampeerd in het Bois de Pins, een half uur van hier. Men verwondert zich hier over hunne activiteit, daar ze niettegenstaande de afmattende warmte, den weg door de stad en naar hunne legerplaats (die zoo als hier overal bijna onbegaanbaar is), dadelijk goed gemaakt hebben, door de kuilen dijt te maken. Het is echter vreemd, dat de inboorlingen zoo tegen hen ingenomen zijn en de Engelschen

daarentegen ophemelen. Onze verjaagde vice-consul zal het nu eindelijk eens wagen naar Damaskus te gaan, maar zal er niets meer van zijn vorigen rijkdom vinden. Of het Gouvernement wat voor hem doen zal? Wij denken spoedig naar Alexandrië te gaan om er de Heldin op te wachten. Intusschen zijn wij hier allen gezond en wel, maar lijden fauceus aan de warmte, die veel erger is dan in Indië. (U. C.)

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 18 September.
OVERLEDEN: J. Vergeer, j.m., 20 j. — J. de Koning, man van W. van Haeften, 63 j. — J. F. Zuiderdijn, z., 5 j. — A. W. de Vries, d., 2 j. — C. J. Oudshoorn, z., 2 m. — J. D. Groenewald, z., 1 j. — M. Raap, wedr., van E. Bolle, 85 j. — J. A. van der Lugt, z., 8 m. — T. J. Aanstoots, z., 5 d. — D. L. H. van Noord, z., 2 m. BEVALLEN: F. Dissel, geb. Krijgsman, z. — E. M. Looon, geb. Droge, d. — G. Muis, geb. Braxhofelden, d. — J. C. Wouters, geb. Grentrop, z. — J. Durivou, geb. Vollebregt, d. — J. C. Spittel, geb. van Vlijmen, d. — C. G. Smolders, geb. Putz, d. — W. E. van Alphen, geb. Overman, z. — H. Trijtel, geb. Brandel, z. — H. Guteling, geb. Kording, z. — H. Blom, geb. Been, z. — C. C. Wagenaar, geb. Onderdyk, z.

Beursberigten.

AMSTERDAM 18 September.

	l. k.	h. k.	geb. k.
Nederl...			
Werk. Schuld 2 1/2 pCt.	62 1/2	74 1/2	74 1/2
dito dito 3	74 1/2	97 1/2	97 1/2
dito dito 4	97 1/2		
Amort. Synd. 5 1/2			
Hand. Maats. 4 1/2	128 3/4	129	129
O. L. Leening 4	96 1/2		
Holl. Sp. 4 1/2			
Rijn-Spoorw. 4 1/2			
M. van Weld. 4			
België...			
Cert. Rofacoa. 2 1/2			
Frankrijk, Willemss...			
Spanje... Buitenlands. 1 1/2	38 1/2		
dito			
Binn. v. f 6000 3	46	46 1/2	46
Amort. Schuld	22 1/2	22 1/2	22 1/2
Bew. v. Coup.	5 1/2	6 1/2	6 1/2
Portugal, Obligatien... 3 pCt.	41 1/2		
dito 1856/59. 3	40 1/2		
dito Uitgeest.			
Rusland, Ob. Hope en C. 5	100 1/2	100 3/4	100 3/4
dito 1852/53. 5	100 1/2	100 1/2	100 1/2
Cert. 1851/53 5	84	84 1/2	
d. 1840. 4	77 1/2		
d. d. Szigets 4			
d. d. Nieuwe 5	86 1/2		
d. d. 1855 N. 5	95 1/2	95 1/2	
d. te Lond. 4 1/2			
d. v. Assign. 6	58		
Insch. dito. 6			
Polen... Aand. 1835			
Obligatien... 4 pCt.			
Pruisen, Oblig. 1859. 5	102		
Aand.			
Oostenr., Ob. Gollen C. 5			
dito dito 4			
d. Met. Oude 5	43 1/2	44 1/2	43 1/2
d. N. te Am. 5	67	67 1/2	67 1/2
d. Nat. Met. 5	511 1/2	521 1/2	521 1/2
d. Metalliek. 2 1/2	24		
W. Ad. f 250 4	200		
Brazilië, 1824, f 100 5			
Equador, f 100. 1			
Venez... Obligatien... 3			
Uitgeestde... 1 1/2			
Grenada, Obligatien... 4	15 1/2	15 1/2	
Uitgeestde...	5 1/2		
Mexico... Obligatien... 3	20 1/2		
Illinois... 7	90		
Handelm. op resp. 128 3/4, 129 1/2, 129 1/2.			
Rusland, Cert., 1859, 3 pCt., 60 1/2, 60 1/2; dito Spoorw. Aand. 5 pCt., 205, 207, 206; dito Nieuwe 4 1/2 pCt., 89 1/2, 89 1/2, 89 1/2. Oostenrijk, Weener Bank-Actien 1860, 5 pCt., 394. Galvest. 8 pCt., 33. Griekenl. 5 pCt., 61 1/2, 61 1/2.			
Beleening 3, Prolongatie 2 1/2, Disconto 3 pCt.			
Van binnenl. fondsen waren Integralen iets aangemerkt; van buitenl. Russ. lets beter; Oostenr. aangeboden, maar vrij vast gebleven. Naar Spaansche Cert. Coup. was meer vraag.			
Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, f 1/2 pCt., 62 1/2. Spanje 1 1/2 pCt., 38 1/2; dito Binnenl., 3 pCt., 46. Oostenr., Metall. 5 pCt., 45 1/2; dito Nationale 5 pCt., 51 1/2.			

Scheepstijdingen.

Brouwersh. Aangek. 18 sept. Ocaan, Poestokke, Batavia (vertr. 8 mei) Bommelerwaard, Loos, Dordrecht per Asperis ad Astra, Admiraal, Batavia (21 mei Anjer-gepass.) Vertr. Rival, Kelley, Cardiff (Z. Z. W. — Z. W.) Vertr. Alteveet 18 sept. Hillichiena, Gruppelaar, Leith Seila (st.), Hayre Randow, Taylor, Londen Narragansett, Brandt, Brouwershaven Vertr. De (Z. Z. W. — Z. W.) Brette Aangek. 18 sept. Isanhoe (st.), Leith L. C. Backs, Backs, Londen Vertr. Zwerver, Hôster, Triëst Palladium, Grey, Newc. Norman, Foreman, dito Volunteer, Burdon, dito Sinat, Hudson, dito Brothers Success, Hobart, Maidstone Henrika, Nuiker, Oostzee Old-Ambt, Kammings, d. Alida Catharina, v. d. Wal, Drammen Vertr. Eremad, Holgersen, Grimaby Batavier (st.), Londen Lee (st.), dito Pilot (st.), dito Agencia, Shaw, Sunderl. Redwing, Stemmer, Shields Quatwo, Ehlers, Chackmannan Comordia, Ulfers, Ardrossan Jonge W. J. Kuitze, Gokhenburg (W. t. Z. — W. Z. W.)	Maassluis (Z. W.) Vertr. 18 sept. Libra, van Wijk, avontuur Amsterdam Vertr. 17 sept. Courier, v. Vliet, Malta 18 Calypso, Poolman, Soerabaija Texel (Z. W.) Aangek. 17 sept. Z. M. st. Huarim- mermeer, luit. Koning, Vlissingen Louisa Christina, ten Harment, Sarinam, Diana (st.), Londen Cambridge, Blair, Sunderl. Vertr. Vite 15 sept. de Tijd, Steekma, Engeland Fortuna, Andersen, Christiania Drie Gebroeders, de Jong, Frederikstad Gustaaf, Oldenburger, d. Aberdina, de Jong, dito Resolution, Gundersen, Drammen Ida Berendina, Hensema, Oudsoen Vlissingen Aangek. 16 sept. Fortuna, Cutter, Havanna
Mulder, Harlingen Melka, Hazewinkel, Rott. Gloicester Aangek. 15 sept. Charles, Olive, Rott. Bristol Aangekomen 15 sept. Balmoral (st.), Lovius, Rotterdam Falmouth Aangek. 16 sept. Samsel Adams, Laur, Moulemin 17 Chloris, Laurine, Akyab Herstelling, Duiven, Keni Deal Aangekomen 16 sept. Dolphijn, Hazewinkel, Rott. n. Triest Londen Uitgekl. 15 sept. Wilhelm, Henriette, de Boer, B. Ayres Martha Johanna, Jonker, Carlshamu Eendragt, Kamminga, Riga Gravesend Aangek. 15 sept. Equator, Selberg, Padang Yarmouth Aangek. 15 sept. Suzanna Elisna, Krans, Alexandrië (E.) Goole Aangekomen 11 sept. Concord, Frank, Dordrecht Phoebe, Smith, dito Hartlepool Aang. 14 sept. Ant. Thompson, Amsterdam Sunderland Aang. 15 sept. Jacobus Begeman, Reijer, Groningen 16 Seraphine, Morgan, Amsterdam Vertr. 15 Defiance, Rowntree, Rott. 16 Echo, Mordey, dito Shields Aangekomen 15 sept. Jane & Margaret, Corbitt, Rott. Meg Lee, Brown, dito Toms, Hardy, Schiedam Renske Hooites, Dongema, dito Jantje, Smit, Antwerpen Christina Jacoba, de Groot, Amsterdam Verwachting, Ruiten, Harlingen	Alida, Lukje, Groningen Margrieta, Slik, dito 16 Spoukina, de Jonge, dito Vertr. 15 Sarah, Rotterdam Enyo, dito Newcastle Aangek. 15 sept. Jacoba, Schultz, Rotterdam Vertr. Sophia Elisabeth, v. d. Hoef, New-York Louismouth Vertr. 15 sept. Ulrika, Bekkering, Dantzig Dundee Vertr. 15 sept. Stad Goor, Veldhuis, Zwolle Boness Vertr. 14 sept. Magnus Troil, Garrod, Rott. Hamburg Aangek. 16 sept. Willem, Krôger, Amsterdam Vertr. Vr. Elisabeth, Top, dito Hoop, Schuur, Termunt. Harburg Aangek. 10—13 sept. Petina, Groenewold, Amst. Jan Gijssbert, Smit, Wick Op de Elve Aangek. 16 sept. Catharina, Oldenburger, Wick Cuxhaven Aangek. 15 sept. Vereinigung, Itzen, Amsterdam 17 Stoomvaart (st.), dito Bremerhaven Vertr. 16 sept. Elitina, Dost, Amst. Wismar Vertr. 14 sept. Margar. Meijering, de Jonge, Memel Swinemunde Aang. 13 sept. Vrouw Maria, Hoekstra, Bremen Vertr. 14 Zaanstroom, Visser, Rotterdam Dantzig Vertr. 14 sept. Pokkina Emmagina, Fokkers, dito Agina Undina, Brouwer, dito Tetsia, Pluktje, Gron. Jonge Boll, Kolk, Bord.

Aank. Passagiers.

Te Nieuwe Diep: Van Batavia, per Corvallis, kap. J. J. de Waard, v. Weeren en P. F. H. de W. met familie. **Arnhem,** Waterhoogte 16 sept. 3.03 el en 17 sept. 3.12 el. **Meulen,** Rijnsburgt 17 sept. 14 v. 3 d. Bijnl. Aangekomen 17 sept. A. Zanders van Amsterd. met 1790 ctr.

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoop 19 sept. late gepasseerd 6 ure 9 min.; 20 sept. 6 ure 33 min. **Arnhem.** Waterhoogte 16 sept. 3.03 el en 17 sept. 3.12 el. **Meulen.** Rijnsburgt 17 sept. 14 v. 3 d. Bijnl. Aangekomen 17 sept. A. Zanders van Amsterd. met 1790 ctr.

Cargalijsten.

Rotterdam. SOERABAIJA, H. Vincentius van Paulo, K. H. de Groot. — 2517 b. Koffij, N. H. M.; 409 kraaj. Suiker van Overzee en Co.; 511 kr. dito, W. Bunge en Co.; 284 b. Tabak, A. van Hoboken en Zonen; 501 kraaj. Suiker en 2971 boss. Bindrotting, Oeder. **SOERABAIJA en PASSAROEAN,** de Ocaan, K. Poestokke, zijnde de lading van het afgekeurde schip Neêrlands Koningrijc, kap. G. Geerling. — 4876 balen Koffij, 1328 kraaj. Suiker, 686 blokk. Tin en 771 boss. Bindrotting, N. H. M. **LONDEN,** Earl of Auckland, W. W. Appleton. — 103 z. en 5 v. Koffij, 5 k. Schellak en 2 v. Kibbans, C. L. Roehling en Co.; 77 v. Koffij en 10 b. Kibbans, C. L. Roehling en Co.; 5 v. Koffij, 1 b. Vellen en 4 b. Elastiek, J. H. Claus en J. Raulin; 5 v. Koffij, Preston en Co.; 15 v. dito, Schlessener en Sâugie; 150 v. Gewent, E. Gompertz; 1 p. Ruum, van der Kruin en van Schelte; 3 v. Bier, J. Gibson; 1 b. Vellen; Oerp van Ketchum; 3 v. Koopmans, Boomer en Co.; 1 rol dito, van Nierveld en Co.; 4 coll. dito, G. P. Itmann en Za.; 3 b. Zijde, C. L. Ringrose en Co.; 1 b. dito, F. A. Voigt en Co.; 4 p. Meestard, A. Voorrips; 111 v. Krenten, C. Koffen Za.; 288 coll. Koopm. en 1259 Huiden, Oeder. **RIGA,** Ellen Catharine, Grün. — 1 lading Eelken, A. van Stolk en Zonen. **AMSTERDAM.** **ODESSA,** Auguste, Wulf. — 1465 tay. Rogge, Bunge en Co. **LONDEN, Diana (st.)** — 150 punch. Melasse, 30 coll. Koopm., Hens en Schaafsman; 26 k., 50 stov. en 18 bl. Metaal, Suric en Liegeman; 6 k. en 159 bl. dito, Z. Kemper; 1 k. Papier, Erve Wijmuller; 8 k. Suiker, D. van der Werf; 180 b. Cachoën, 45 b. Huiden, 7 k. Sigaren, 7 b. Tabak, 17 cr. Amandelen, 195 k. Kranen, 47 z. Gom, 132 k. Thee, 50 v. Talk en 6 t. Calibourhout, Oeder. **PETERSBURG,** Mary Noach Lotinga, Rankamp. — 1281 tsw. Rogge, A. en F. Haerjen. **FREDERIKSTAD,** Fem Sâstre, Knudsen, 1 lading Hout, H. M. van Hengel.

Vertr.

15 Union, Liep qq. (v. Koningsb.) Groning. **Gepasseerd.** **15 Drie Gebroeders Sikkens,** Kamminga, n. Oostzee **Amsterdam 18 sept.** De Ned. bark **Wilhelmina**, Frederika, kap. F. B. Beekhuis, v. Suriname met suiker en rum herwaarts bestemd, is gister. avond in de nabijheid v. Castricum gestrand, op zijde gevallen en zal waarschijnlijk weg zijn; het volk en de passagiers zijn gered. De kapit. was, door nevel en stroom verleid, het strand te veel genaderd. **Westport 15 sept.** Het schip **Leguan,** k. Buchanan, met rum en suiker v. Demerary n. Greenock, is alhier in de baai in brand geraakt en door het volk verlaten. **Cayenne 7 aug.** Het Franche schip **Alma,** kap. Pellien, van Java naar Nantes, met zware schade alhier binnen, heeft geene bodemerij kunnen bekomen en zal geregelijk verkocht worden. **17 sept.** De wind te **Falmouth** Z. en te **Deal** Z. W.

Nieuwe Diep. Zeilk.

17 sept. Doifijn, Gollards, Sydney (NZW) **Gr. v. Heiden Reinstein,** Wamsteker, Batavia **Henriette Maria,** Tjebbes, dito **Havana Paquet, de Boer,** Havanna **Martina Adriana,** van t Hoff, Messina **Anechiens,** v. d. Wijk, Napels **Zuylaren, Drent, Genus**

Table with columns: Nederl. Werk. Schuld, Spanje, Portugal, Rusland, Oostenr., Oosteur., Grenada. Includes interest rates and exchange values.

Handel en variatie waren heden onbeduidend. Het Comité der Effecten-handelaren, H. A. MARCHELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 3 p.c. 97 1/2, Spanje, Cert., Coup., 5 1/2, Rusland, Oblig., 1853, 4 1/2, etc.

LONDON 17 September. Table with columns: 3 p.c. Cons. cont., 4 1/2 p.c. Cons. cont., 5 p.c. Cons. cont., etc.

PARIS 17 September. Frankrijk 3 p.c. a contant 67.95, 68, 67.90, 67.95; dito ultimo 67.95, 68, 67.95; dito 4 p.c. a cont. 95.25, etc.

3 1/2 p.c. Frans. Aand. van 1855 à th. 100. Zende Uittolting van 32 Serien, welke heeft plaats gehad te Berlijn, op 15 September 1860.

Officiële Wisselkoersen.

Table with columns: ROTTERDAM 18 September, AMSTERDAM 18 September, London, Paris, Bordeaux, etc.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING. IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM, Dinsdag den 18 September.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 18 September. TABAK. Heden werden afgedaan 40 vaten Virginie ex Guayana.

SOERABAYA 18 September. Gewone Rogge. In veiling ca. 120 last min of meer beschadigde Couache verkocht van f 178 a f 171 cont., etc.

AMSTERDAM 18 September. TABAK. Heden zijn de eerste hand afgedaan 15 v. Maryland per Ash en 22 v. Virginie per Union.

LONDON 17 September. GELANMARK. De aanvoer van Engelse Tarwe was vrij groot, de van Gerst, Boonen en Erwten redelijk niet.

met veel vraag, vreemde oude 6 d. hooger, Engelse slap. Lijnzaad en Raapzaad vast. Rood Klaverzaad vast, goede kwaliteit gezocht.

STREKEN vast. Havanah 31/3, Mauritius bruin 35/6 a 36/ vercocht, Havanah n. 7 1/2 26/ n. 13 1/2 30/ Geraffin. stijl; dr. Lomper 49/6; Crushed met enige vraag.

ANTWERPEN 17 September. KOFFIJ. 200 b. Santos zijn a 40 1/2 c. omgezet. GRANEN. Tarwe iets vast, Oost. f 14 1/4 a f 14 1/2 betaald.

HAVRE 15 September. KATOEN vast; met noteert New-Orleans zeer gemeten fr. 69, gemeen fr. 83, ord. fr. 93.

AVIGNON 15 September. MEERKRAAP. Onder den invloed van de jongste tijdingen uit Italië zijn de inkoopers verbaasd, en daar er op dit oogenblik veel rader gereed is, is de prijs iets lager.

HAMBURG 17 September. KOFFIJ 1/2 sch. hooger. Eene zellende lading (2000 z. Rio) tot 6 1/2 sch. verk.

STETTIN 15 September. GRANEN. Tarwe loco 85 @ 82, oude Roode Slavische 75 a 76 zellende, Nieuwe 77; 55 @ Roode Sept./Oct. 85 1/2, 86, 85 1/2, Oct./Nov. 81 1/2, Voorjaar 79 1/2 a 80.

RIGA 1/18 September. Het weder is iets beter. Van LINZAAID komen nog slechts weinig monsters ter markt en kon nog geen oordeel over den oogst geveld worden.

SMYRNA 8 September. VINGEN vast, P. 100 a 150; men verwacht echter weldra eene daling. Sultana Rozijn P. 4 1/2 a 5 1/2, de kwaliteit is niet puik.

KONSTANTINOPEL 7 September. GRANEN met weinig handel. Tarwe gedroogde Taganrog P. 34 a 36; Bessarabie P. 33 a 35; Galatz P. 31 a P. 32; ongedroogde Galatz P. 26 a 30; Ibrail P. 26 1/2 a P. 28; Varna P. 27 a 28. Gerst. Ibrail P. 12 a 12 1/2; Rumelits P. 12 a 13. ROZENOLIE P. 100.

Advertentiën.

Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een welgeschapen ZON LEENTJE ROODZANT, geliefde Echtgenoot van L. VAN BEEK.

DEPARTEMENT ROTTERDAM DER MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

GEWONE VERGADERING, op MEDEEN den 19 SEPTEMBER 1860, des avonds ten 7 1/2 ure, in het Gebouw des Departements.

GEEN OREDIET te verleenen aan de EQUIPAGE van het Hamburger Brijkschip Sirius, Kapit. J. A. HADERUP, als zullende daarop, zonder voorkennis van gezegden Kapitein, geene betaling geschieden.

ROTTERDAM-NEWCASTLE. Voor Passagiers en Goederen. De Stoomboot LORD RAGLAN, Kapitein John Hart, zal van hier naar NEWCASTLE vertrekken ZATURDAG 22 dezer, des morgens vroeg.

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH, in directe verbinding met GLASGOW, door het Forth- en Clyde-Kanaal. Voor Passagiers en Goederen.

Te Rotterdam LIGT IN LADING NAAR BATAVIA EN SAMARANG, voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

De Rheinpfälzische Obstandlung te Dürkheim an der Haardt belast zich met Orders van elke Grootte op alle Soorten van Versche TAFELVROUCHTEN en brengt die spoedig tot de billijkste Prijzen ten uitvoer.

Vrijwillige Openbare VERKOOPING, door den Notaris VAN RIJSOORT, gevestigd Charlois, bij Veiling onmiddellijk daarna bij Aankomst op Zaterdag den 29sten September 1860.

Openbare Aanbesteding. BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM zullen op HEDEN den 19den September 1860, des namiddags ten 1 ure, ten Raadhuisje aldaar, Aanbesteden:

Notarishuis te Rotterdam.

HEDEN, Woensdag den 19 September 1860, des namiddags ten 5 ure, AFSLAG VAN:

- Een TUIN met Twee TUINHUIZINGEN en ERVE, aan het einde der Hartmanalaan, 15-556. Trekgeld f 2425.

VEILING VAN:

- Een KOOPMANSHUIS en ERVE, aan de Geldrehekade, 2-48.

TOLLENS EN ZIJN TIJD.

Eene proeve van Levensbeschrijving door Dr. G. D. J. SCHOTEL. De Prijs van dit Werk, met een Afbeelding van het Standbeeld des Dichters, is f 4.50.

TOLLENS-JUBELMARSCH, voor de Pianoforte gecomponeerd door Alex. W. A. Heyblom.

Rotterdamsche SCHOUWBURG. Directie: J. Eduard de Vries. WOENSDAG 19 SEPTEMBER 1860. Der Freischütz, Romantische Opers in 4 Bedrijven, van C. M. von Weber.

STOOMBOOTVAART OF SCHOTLAND, voor PASSAGIERS en GOEDEREN, Naar LEITH. het Stoomschip IVANHOE, Kapitein J. Cairns, vertrekt ZATURDAG 22 SEPTEMBER des morgens vroeg.

BRONZEN MEDAILLE bij de Maatschappij der Industriële Wetenschappen te Parijs. Geen Grije Haren meer. Mélanogène.

Vier Hunders 31 Roeden zeer schoon en vruchtbaar BOUWLAND, gelegen aan den Kwakweg onder de Gemeente Oud-Beijerland.

Notaris van de Gemeente Oud-Beijerland, Kadaster sectie B, nos. 139, 140 en 94 belend ten oosten den Heer C. Baars en da tjeen Kavel ten westen de Kreek, ten zuiden de Kreek en Kwakweg, en ten noorden den Heer de Kat en Kwakweg.

VERTREK der SPOORTREKKNEN.

Table with columns: Van Rott. naar Amsterdam, Amst. naar Rotterdam, Aankomst te Rotterdam, etc.